

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO

UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE

URAD ZA REGIJSKO DELOVANJE

Izpostava Slovenj Gradec

Pohorska 2, 2380 Slovenj Gradec

T: 02 882 62 30
F: 02 884 11 91
E: gp.sg@urszr.si
www.sos112.si/slovenj gradec

Številka: 8421-34/2024-1 - DGZR
Datum: 16. 12. 2024

**DELNI REGIJSKI NAČRT
ZAŠČITE IN REŠEVANJA OB POJAVU POSEBNO NEVARNIH BOLEZNI ŽIVALI V
KOROŠKI REGIJI**

Verzija 3.0
(ažurirano - november 2024)

	ORGAN	DATUM	PODPIS
IZDELAL	Izpostava URSZR Slovenj Gradec	November 2024	Alan Matijevič vodja Izpostave
ODOBRIL	Poveljnik CZ za Koroško	Številka: 8420-3/2024- 123-DGZR	Datum usklajenosti z URSZR: 10.12.2024
SPREJEL	Poveljnik CZ za Koroško		Alan Matijevič vodja Izpostave
SKRBNIK	Izpostava URSZR Slovenj Gradec	December 2024	Vinko Uhan Višji svetovalec II

KAZALO

1. UVOD.....	3
2 OPAZOVANJE IN OBVEŠČANJE	3
2.1 OPAZOVANJE IN SPREMLJANJE POSEBNO NEVARNIH BOLEZNI ŽIVALI	3
2.2 OBVEŠČANJE PRISTOJNIH ORGANOV IN SLUŽB.....	4
2.3 OBVEŠČANJE PREBIVALCEV NA OKUŽENEM IN OGROŽENEM OBMOČJU	5
2.4 OBVEŠČANJE SPLOŠNE JAVNOSTI.....	6
3 ZAŠČITNI UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI	6
3.1 ZAŠČITNI UKREPI.....	6
3.1.1 Prostorski, gradbeni in tehnični ukrepi	6
3.2 NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI.....	8
3.2.1 Tehnično reševanje ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali.....	8
3.2.2 Prva veterinarska pomoč.....	9
4 RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV	9
4.1 POMEN POJMOV	9
4.2 RAZLAGA OKRAJŠAV	9
5.1 SKUPNE PRILOGE.....	10
5.2 POSEBNE PRILOGE.....	10
5.3 SKUPNI DODATKI	10
5.4 POSEBNI DODATKI	10

1. UVOD

Delni regijski načrt zaščite in reševanja ob pojavu posebno nevarnih bolezní živalí v Koroški regiji, verzija 3.0, je nadgradnja Regijskega načrta zaščite in reševanja ob množičnem pojavu kužnih bolezní pri živalih na območju Koroške regije, verzija 2.0, ki ga je Izpostava Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje pripravila leta 2013 ter ažurirala leta 2016.

Delni regijski načrt je izdelan na podlagi Državnega načrta zaščite in reševanja ob pojavu posebno nevarnih bolezní živalí, verzija 2.2 ki ga je pripravila Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje leta 2013 in ažurirala leta 2015 in leta 2024, Regijske ocene ogroženosti ob pojavu posebno nevarnih bolezní živalí v Koroški regiji, verzija 2.0 (št. 8420-6/2015-23 z dne, 21.12.2015), Ocene tveganja za posebno nevarne bolezní živalí, verzija 1.0 (izdelala UVHVVR št. 3440-2/2015/2 z dne 20.8.2015) in skladno z Zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo in 97/10, 21/18 – ZNORg in 117/22), Uredbo o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Uradni list RS, št. 24/12, 78/16 in 26/19), Uredbo o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč (Uradni list RS, št. 92/07, 54/09 in 23/11), Zakonom o veterinarstvu (Uradni list RS, št. 33/01, 45/04 – ZdZPKG, 62/04 – Odločba US, 93/05 – ZVMS in 90/12 – ZdZPVHVVR), Zakonom o veterinarskih merilih skladnosti (Uradni list RS, št. 93/05 – ZVMS, 90/12 – ZdZPVHVVR, 23/13 – ZZZiv-C in 40/14 – ZIN-B), Zakonom o nalezljivih boleznih (Uradni list RS, št. 33/06 – uradno prečiščeno besedilo) ter Pravilnikom o boleznih živalí (Uradni list RS, št. 81/07 in 24/10), splošno zakonodajo, izvedbenimi predpisi in na podlagi izkušenj ob pojavu aviarné influence pri prostoživečih pticah v Republiki Sloveniji (v nadaljnjem besedilu: RS) ter Evropi.

D – 19	Vzorec sklepa o aktiviranju regijskega načrta ob nesreči
D – 20	Vzorec sklepa o preklicu izvajanja zaščitnih ukrepov in nalog ZRP
P – 900	Evidenčni list o vzdrževanju načrta
P – 904	Regijska ocena ogroženosti ob pojavu posebno nevarnih bolezní živalí v Koroški regiji

2 OPAZOVANJE IN OBVEŠČANJE

2.1 OPAZOVANJE IN SPREMLJANJE POSEBNO NEVARNIH BOLEZNI ŽIVALI

Za zgodnje odkrivanje in preprečevanje širjenja bolezní živalí UVHVVR pripravi letni program sistematičnega spremljanja stanja bolezní in cepljenj živalí, ki ga predpiše minister, pristojen za veterinarstvo. Predpisane ukrepe izvajajo veterinarske organizacije s koncesijo in o izvedenih preventivnih cepljenjih oziroma diagnostičnih preiskavah obveščajo UVHVVR, ki nadzira izvajanje. Podatki o rezultatih preiskav se zbirajo mesečno oziroma dnevno, odvisno od vrste bolezní. O rezultatih navedenih preiskav in opravljenih cepljenjih poročajo veterinarske organizacije s koncesijo in Nacionalni veterinarski inštitut, odvisno od vrste bolezní in skladno s pravilnikom, ki ureja bolezní živalí.

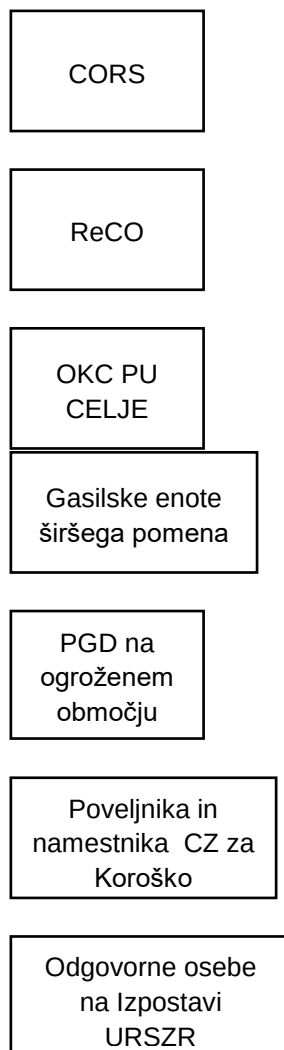
Na področju zagotavljanja zdravja živalí izvaja veterinarska služba poleg splošnih ukrepov za preprečevanje vnosa in širjenja bolezní živalí, ki jih predvidevata zakonodaja Evropske unije ter nacionalna zakonodaja, tudi ukrepe za ugotavljanje, preprečevanje in zatiranje posameznih bolezní.

Veterinar mora takoj ob sumu na posebno nevarno bolezen živali to sporočiti na glavni urad UVHVVR in s pisnim navodilom imetniku živali določiti ukrepe za preprečevanje oziroma zmanjšanje možnosti širjenja bolezni. UVHVVR (DSNB) obvesti CORS.

2.2 OBVEŠČANJE PRISTOJNIH ORGANOV IN SLUŽB

ReCO Slovenj Gradec po prejemu obvestila od CORS, o pojavu posebno nevarnih bolezni živali obvesti:

- poveljnika CZ za Koroško (tudi vodja izpostave),
- namestnika poveljnika CZ za Koroško,
- odgovorne osebe v Izpostavi URSZR Slovenj Gradec,
- OKC PU Celje,
- Gasilske enote širšega pomena na ogroženem območju,
- PGD na ogroženem območju,
- odgovorne osebe občin Koroške regije,
- DCZ Maribor in
- UVHVVR, Območni urad Maribor, Izpostava Dravograd.

Odgovorne
osebe
koroških

UVHVVR,
Območni urad
Maribor.

Slika 1. Shema obveščanja ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali

P – 1	Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba Civilne zaščite
P – 2	Podatki o dežurnih osebah na URSZR / zaposlenih na izpostavi URSZR
P – 11	Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov
P – 12	Pregled gasilskih enot širšega pomena in njihovih pooblastil s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov
P – 15	Podatki o odgovornih osebah, ki se jih obvešča o nesreči
P – 29	Pregled veterinarskih organizacij

2.3 OBVEŠČANJE PREBIVALCEV NA OKUŽENEM IN OGROŽENEM OBMOČJU

Obveščanje prebivalcev na okuženem in ogroženem območju mora biti usklajeno z obveščanjem splošne javnosti.

Za obveščanje prebivalcev o stanju na območju, na katerem se pojavi posebno nevarna bolezen živali, so pristojne občine v Koroški regiji. Te preko lokalnih medijev v sodelovanju z UVHVVR (LSNB) prebivalce obveščajo o razmerah na prizadetem območju in o izvajanju nalog ZRP. Za dodatne informacije prebivalcem lahko občine objavijo posebno telefonsko številko.

O uvedenih ukrepih na okuženem in ogroženem območju ter o situaciji glede bolezni pa obvešča prizadete prebivalce UVHVVR (LSNB) oziroma uradni veterinar na krajevno običajen način (odločbe z uradnim naznanilom) in tudi prek lokalnih sredstev javnega obveščanja. Zato se ob odprtju UVHVVR (LSNB) objavi tudi telefonska številka za informacije.

Navodila ogroženim prebivalcem glede zaščitnih ukrepov so odvisna od nevarnosti.

P – 18	Seznam medijev, ki bodo posredovali obvestilo o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov
D – 5	Navodilo za organiziranje in vodenje informacijskega centra
D – 900	Vloga, naloge in sestava Lokalnega središča za nadzor bolezni

2.4 OBVEŠČANJE SPLOŠNE JAVNOSTI

Javnost mora biti o pojavu posebno nevarne bolezni živali obveščena pravočasno in objektivno. Prvo sporočilo za javnost in vsa nadaljnja sporočila na državni ravni oblikuje ter posreduje v objavo UVHVVR (DSNB) do aktiviranja državnega načrta in Štaba CZ RS.

Po aktiviranju Štaba CZ RS sporočila za javnost na podlagi osnutkov UVHVVR (DSNB) oblikuje, dopolni in posreduje v objavo Štab CZ RS, ki jih posreduje tudi Štabu CZ za Koroško.

Obveščanje javnosti ob nesrečah poteka v medijih, ki morajo po predpisih na zahtevo državnih organov, javnih podjetij in zavodov brez odlašanja brezplačno objaviti nujno sporočilo v zvezi z resno ogroženostjo življenja, zdravja ali premoženja ljudi, kulturne in naravne dediščine ter varnosti države.

V takih primerih so za takojšnje posredovanje sporočil državnih organov za javnost pristojni:

- Televizija Slovenija,
- Radio Slovenija,
- Slovenska tiskovna agencija,
- lokalni mediji in
- po potrebi tudi drugi elektronski mediji.

CORS izdaja dnevne in izredne informativne biltene, ki so pripravljeni na podlagi sporočil za javnost na regijski ravni in vsebujejo podrobnejše informacije.

P – 18	Seznam medijev, ki bodo posredovali obvestilo o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov
--------	---

3 ZAŠČITNI UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

3.1 ZAŠČITNI UKREPI

Pri izvajanju ukrepov in nalog zaščite, reševanja in pomoči je glavna vloga regije na povezovanju ter koordinaciji nalog in aktivnosti med lokalnimi skupnostmi, drugimi organi in službami regijskega pomena in državnim nivojem (URSZR). Po potrebi se napoti v prizadeto občino tudi pomoč v kadrih - osebo za povezavo, ki pomaga občinski upravi pri izvajanju njihovih nalog.

Koordinacija aktivnosti in izvajanja nalog zaščite in reševanja se izvaja predvsem z LSNB, UVHVVR- Območnim uradom Maribor, Izpostavo Dravograd ter regijskimi enotami CZ.

3.1.1 Prostorski, gradbeni in tehnični ukrepi

Ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali je zelo pomembno, da se trupla poginulih in usmrčenih živali čim prej neškodljivo odstranijo, da se prepreči nadaljnje širjenje bolezni.

Predlog zaščitnih ukrepov pripravi UVHVVR (DSNB ali LSNB), odredi pa poveljnik CZ za Koroško.

Način za neškodljivo odstranitev se določi po navodilih UVHVVR (DSNB ali LSNB).

Možni načini so:

- odvoz v predelovalni obrat kategorije 1 in 2 (kafilerija),
- zakopavanje in
- sežig.

Maksimalna kapaciteta predelovalnega obrata kategorije 1 in 2 je 200 t/dan. Količina živalskih stranskih proizvodov, ki jih obrat dnevno predela, pa trenutno dosega približno 50 odstotkov maksimalne kapacitete. Obstaja pa tudi možnost začasne uporabe in prekategorizacije drugih predelovalnih obratov kategorije 2 ali 3 za predelavo ostalih živalskih stranskih proizvodov, ki jih je treba neškodljivo odstraniti ob pojavu bolezni.

Kadar kapacitete predelovalnega obrata kategorije 1 in 2 ne bi zadoščale potrebam po uničenju živalskih trupel ter drugih živalskih stranskih proizvodov, se lahko skladno s 27. členom Zakona o veterinarskih merilih skladnosti določijo drugi načini odstranjevanja z zakopom ali sežigom.

3.1.1.1 Določitev lokacij za zakop ali sežig živalskih trupel

Pri izboru lokacije je treba upoštevati določbe člena 19(1)(e) Uredbe (ES), št. 1069/2009, in Poglavje III Priloge VI Uredbe 142/2011/EU.

P – 901	Pregled lokacij možnih mest za sežig ali pokop živalskih trupel
---------	---

3.1.1.2 Ureditev mest za zakop ali sežig živalskih trupel

Ta naloga vsebuje izkop in pripravo grobišč ter pripravo materiala za sežiganje.

Sežig kot način neškodljivega odstranjevanja trupel se uporablja le, kadar ni mogoč odvoz v predelovalni obrat in ko tudi zakopavanje trupel ni možno. Odločitev o tem sprejme UVHVVR (DSNB). O sežigu je treba obvestiti lokalno skupnost (občino) in gasilsko enoto, ki opravlja javno gasilsko službo na območju, na katerem bo opravljen sežig.

Pri pripravi mest za zakop ter sežig živalskih trupel sodelujejo sile za ZRP, predvsem gasilske enote (PGD). **Občine** v svojih načrtih zaščite in reševanja pa v sodelovanju z UVHVVR (LSNB) predvidijo gradbena podjetja, ki imajo primerno mehanizacijo in bodo sodelovala pri izkopu mest za zakop.

D – 901	Navodilo za sežig živalskih trupel
D – 902	Navodilo za posredovanje gasilcev pri dekontaminaciji ob pojavu aviarnе influence
P – 902	Materialna sredstva za sežig živalskih trupel ob pojavu nalezljivih bolezni živali

3.1.1.3 Prevoz živalskih trupel do mesta zakopa ali sežiga

Praviloma je treba za odvoz trupel poginulih ali usmrčenih živali skladno z običajno veljavnim postopkom poklicati Veterinarsko higiensko službo, ki je organizirana v okviru Nacionalnega veterinarskega inštituta.

Ob večjih poginih oziroma usmrčitvah lahko izjemoma opravi odvoz trupel živali neposredno iz gospodarstev tudi izvajalec javne gospodarske službe s koncesijo s svojimi prevoznimi sredstvi, če so ta ustrezno opremljena za nalaganje trupel na kraju pogina ali usmrčitve.

P – 903	Pregled javnih služb za prevoz živalskih odpadkov
D – 903	Načrt ureditve mejnih prehodov v RS ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali

3.1.1.4 Uničevanje živalskih trupel in nadzor

Za neškodljivo odstranjevanje živalskih trupel so odgovorni izvajalci gospodarske javne službe ravnanja z živalskimi stranskimi proizvodi skladno s predpisi, ki urejajo varovanje okolja, pri tem pa sodelujejo tudi ekipe za prvo veterinarsko pomoč.

Za nadzor pri odstranjevanju živalskih trupel je v Koroški regiji pristojen UVHVVR, Območni urad Maribor, Izpostava Dravograd. Posebne zahteve za odstranjevanje so določene v 1. oddelku III. poglavja Priloge VI Uredbe Komisije (EU), št. 142/2011.

Pri nadzoru sežiga živalskih trupel pa sodelujejo tudi pristojne gasilske enote širšega pomena (GEŠP) in PGD-ji (ti svetujejo glede izdelave grmade, prižiganja ognja in požarne straže).

D – 901	Navodilo za sežig živalskih trupel
P – 11	Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov
P – 12	Pregled gasilskih enot širšega pomena in njihovih pooblastil s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov

3.2 NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

3.2.1 Tehnično reševanje ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali

Naloge tehničnega reševanja ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali so:

- sodelovanje pri postavitvi sanitarno-higienskih objektov (razkuževalnih pregrad) na državnih mejah in na okuženem območju glede na potrebe,
- pomoč pri sežigu oziroma zakopavanju živalskih trupel.

Te naloge opravljajo:

- službe za prevoz živalskih odpadkov in ravnanje z njimi,
- komunalne organizacije ter gradbena podjetja z ustrezno mehanizacijo,
- tehnično reševalne enote CZ in
- gasilske enote Koroške regije.

O izvedenih nalogah vodje enot CZ poročajo štabu CZ občine, le ta pa potem obvesti poveljnika CZ za Koroško oz. njegovega namestnika.

P – 3	Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč
P – 7	Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti pomembne za zaščito in reševanje
P – 10	Pregled gradbenih organizacij
P – 11	Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov
P – 12	Pregled gasilskih enot širšega pomena in njihovih pooblastil s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov

3.2.2 Prva veterinarska pomoč

Veterinarska pomoč obsega:

- izvajanje ukrepov za zaščito živali ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali,
- sodelovanje pri izvajanju dekontaminacije živine in
- sodelovanje pri odstranjevanju živalskih trupel.

Ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali sodelujejo pri izvajanju ukrepov delavci UVHVVR, Nacionalnega veterinarskega inštituta in veterinarskih organizacij.

Na območju Koroške regije nimamo organiziranih ekip za prvo veterinarsko pomoč, organiziranih v gospodarskih družbah, zavodih in drugih organizacijah, ker nimamo organizacij, ki bi se ukvarjale s farmsko vzrejo živine ter imele najmanj 200 glav živine v turnusu oziroma temu primerljivo drugo farmsko proizvodnjo.

D – 7	Navodilo prebivalcem za ravnanje ob nesreči
-------	---

4 RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV

4.1 POMEN POJMOV

ZAŠČITNO OBMOČJE	območje s polmerom najmanj 3 km okrog kuženega gospodarstva,
OGROŽENO OBMOČJE	območje s polmerom najmanj 10 km okrog okuženega gospodarstva in obdaja zaščitno območje

4.2 RAZLAGA OKRAJŠAV

CORS	Center za obveščanje RS
CZ	Civilna zaščita
DCZ	Dispečerski center zdravstva
DSNB	Državno središče za nadzor bolezni
GEŠP	Gasilska enota širšega pomena
LSNB	Lokalno središče za nadzor bolezni
OKC PU	Operativno-komunikacijski center policijske uprave
PGD	Prostovoljno gasilsko društvo
ReCO	Regijski center za obveščanje
RS	Republika Slovenija
STA	Slovenska tiskovna agencija
URSZR	Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje
UVHVVR	Uprava Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo

5 SEZNAM PRILOG IN DODATKOV**5.1 SKUPNE PRILOGE**

Št. priloge	Naziv priloge
P – 1	Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba civilne zaščite
P – 2	Podatki o dežurnih osebah na URSZR / zaposlenih na izpostavi URSZR
P – 3	Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč
P –	Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti pomembne za zaščito in reševanje
P – 10	Pregled gradbenih organizacij
P – 11	Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov
P – 12	Pregled gasilskih enot širšega pomena in njihovih pooblastil s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov
P – 15	Podatki o odgovornih osebah, ki se jih obvešča o nesreči
P – 18	Seznam medijev, ki bodo posredovali obvestilo o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov
P – 29	Pregled veterinarskih organizacij

5.2 POSEBNE PRILOGE

Št. priloge	Naziv priloge
P – 900	Evidenčni list o vzdrževanju načrta
P – 901	Pregled lokacij možnih mest za sežig ali pokop živalskih trupel
P – 902	Materialna sredstva za sežig živalskih trupel ob pojavu nalezljivih bolezni živali
P – 903	Pregled javnih služb za prevoz živalskih odpadkov
P – 904	Ocena ogroženosti ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali v Koroški regiji

5.3 SKUPNI DODATKI

Št. dodatka	Naziv dodatka
D – 5	Navodilo za organiziranje in vodenje informacijskega centra
D – 7	Navodilo prebivalcem za ravnanje ob nesreči
D – 19	Vzorec sklepa o aktiviranju regijskega načrta ob nesreči
D – 20	Vzorec sklepa o preklicu izvajanja zaščitnih ukrepov in nalog ZRP

5.4 POSEBNI DODATKI

Št. dodatka	Naziv dodatka
D – 900	Vloga, naloge in sestava Lokalnega središča za nadzor bolezni
D – 901	Navodilo za sežig živalskih trupel

D – 902	Navodilo za posredovanje gasilcev pri dekontaminaciji ob pojavu aviarnе influence
D – 903	Načrt ureditve mejnih prehodov v RS ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali